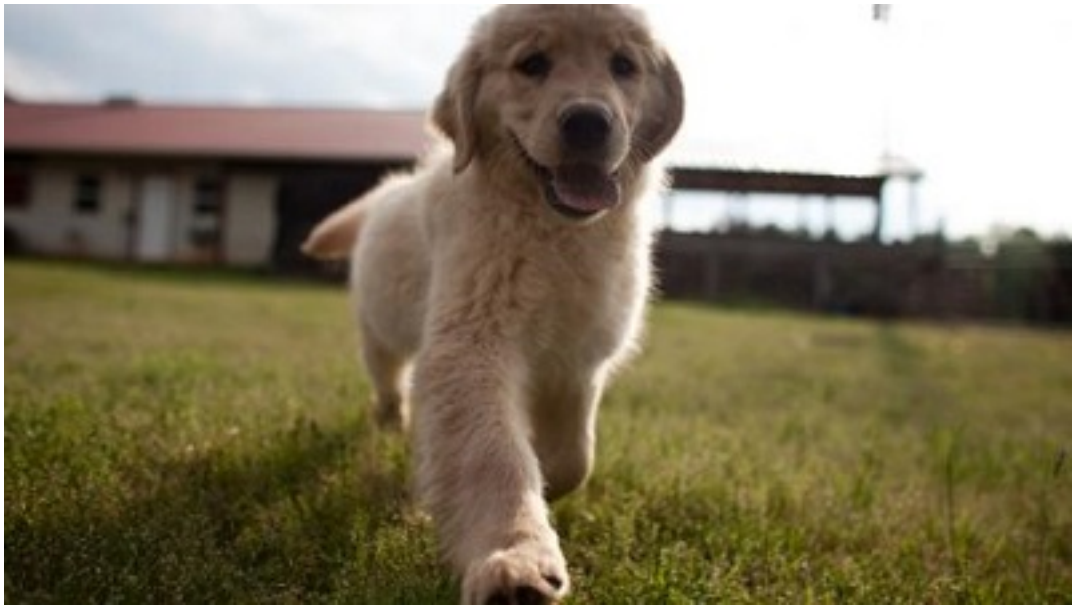

Τα σκυλιά κι οι άνθρωποι μοιράζονται έναν από τους πιο δυνατούς δεσμούς στον κόσμο. Η σύνδεσή τους έχει εξελιχθεί τόσο πολύ που έχει κατά κάποιο τρόπο «κωδικοποιηθεί» στα γονίδια μας. Μία νέα έρευνα ρίχνει περισσότερο φως σε αυτές τις σημαντικές σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και σκύλων και τι σκέφτονται οι τετράποδοι φίλοι μας. Αναρωτιέστε γιατί είναι σημαντικό να ξέρετε; Απλά σκεφτείτε πόσοι από εμάς έχουν σκύλο στο σπίτι, οπότε μέσα από αυτές τις έρευνες μπορούμε να μάθουμε πώς επηρεάζουμε ο ένας τον άλλον και τις ομοιότητες που μοιραζόμαστε.

Επιστημονικώς αποδεδειγμένα τα σκυλιά επεξεργάζονται και ανταποκρίνονται στα δεδομένα που λαμβάνουν με τον ίδιο τρόπο που ανταποκρίνεται ένα παιδί. Οι ιδιοκτήτες σκύλων μπορεί να το γνωρίζουν αυτό από ένστικτο, αλλά νέες έρευνες δείχνουν ότι τα πράγματα που νομίζουμε πως ξέρουμε ίσως είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου.

Γνωρίζουμε πως τα σκυλιά, όπως τα παιδιά λατρεύουν να έχουν την προσοχή μας. Τώρα αρχίζουμε να συνειδητοποιούμε πόσο μεγάλο αντίκτυπο έχουμε σε αυτά.

Μία από τις πιο διαδεδομένες τεχνικές της εποχής στην κτηνιατρική έρευνα είναι η χρήση fMRI μηχανημάτων για να μελετήσουν τον εγκέφαλο των σκύλων και πώς αντιδρούν στα ερεθίσματα. Τον προηγούμενο χρόνο πραγματοποιήθηκε έρευνα που χρησιμοποίησε θερμική απεικόνιση για να παρουσιάσει ότι, όταν ένας άνθρωπος είναι παρών στο χώρο, ένας σκύλος βιώνει ψυχολογικές εναλλαγές. Η ροή του αίματος αυξάνεται στα μάτια, στις πατούσες και στα αυτιά, υποδεικνύοντας κατάσταση ενθουσιασμού εγγεγραμένες στη φυσιολογία του. Σε άλλη έρευνα αποδείχτηκε πως όταν ο άνθρωπος χαϊδεύει ένα κακοποιημένο ζώο καταφυγίου για περίπου ένα τέταρτο της ώρας, αυτό ηρεμεί και πέφτουν οι καρδιακοί παλμοί του.

Οι νέες τεχνικές ερευνών αποτελούν ένα παράθυρο στην υποκειμενική εμπειρία για τα ζώα με τέτοιο τρόπο που δεν υπήρξε στο παρελθόν.

Μερικοί άνθρωποι, όταν βλέπουν ένα σκύλο να μασουλάει πέτρες ή γρασίδι, θεωρούν πως είναι κάτι ανόητο. Αυτό κι αν δεν είναι αλήθεια!

Τα σκυλιά, όπως τα παιδιά, κάνουν πράγματα για κάποιο λόγο, ακόμη κι αν μοιάζει αλλόκοτο για τους ανθρώπους. Για παράδειγμα, τα σκυλιά αντιλαμβάνονται τον κόσμο σε μεγάλο ποσοστό όπως τα μικρά παιδιά που μασουλάνε κι αυτά τα πάντα. Επιπλέον, διαχειρίζονται το άγχος όπως οι άνθρωποι, με αποτέλεσμα να καταλήγουν να μασάνε πέτρες, όπως πολλοί τρώνε τα νύχια τους.

Η κτηνίατρος Lottie McGowan δηλώνει πως «όλα εξαρτώνται από το σκύλο, αλλά όπως και οι άνθρωποι, έτσι και τα σκυλιά έχουν και τις σοβαρές και τις «ανόητες» στιγμές τους, αλλά κι ότι οι σκύλοι εξερευνούν τον κόσμο με το στόμα, γι΄αυτό και τυγχάνει να μασάνε γρασίδι ή πέτρες. »

Έρευνες μας λένε πως οι σκύλοι μας κοιτάνε στα μάτια και ότι μπορούν ακόμα να ξεχωρίσουν τις συναισθηματικές μας εκφράσεις. Επιστήμονες οργάνωσαν έρευνα με δεσποζόμενους σκύλους που τους εκπαίδευσαν να διαχωρίζουν φωτογραφίες χαρούμενων και λυπημένων προσώπων, χρησιμοποιώντας λιχουδιές. Έπειτα από τη διαδικασία που ακολουθήθηκε συμπέραναν ότι οι σκύλοι ανταποκρίνονται γρηγορότερα σε χαρούμενα πρόσωπα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο αξίζει να αναφέρουμε την αντίληψη πολλών πως ο σκύλος τους παίρνει «ένοχη» έκφραση όταν κάνει κάποια αταξία, για παράδειγμα να ουρήσει στο χαλί. Αν και δεν ισχύει αυτό η πραγματική αλήθεια είναι ακόμη καλύτερη.

Το μυαλό ενός ενήλικου σκύλου, θεωρούν οι ερευνητές είναι περίπου ισότιμο με ένα παιδί ηλικίας 2 με 2μιση χρονών. Οπότε, αν και ο σκύλος δεν μπορεί να αναπτύξει πιο περίπλοκα συναισθήματα όπως ενοχή, υπάρχουν στοιχεία που υποδεικνύουν ότι οι σκύλοι βιώνουν συναισθήματα χαράς, φόβου, θυμού, αηδίας και αγάπης σε μεγάλο ποσοστό επειδή έχουν ίδιες πολλές δομές του εγκεφάλου και ορμονών που έχει κι ο άνθρωπος.

«Η συνήθης κατάσταση είναι όταν γυρνάς σπίτι και ο σκύλος σου αρχίζει να τριγυρνά κι έπειτα βρίσκεις μια «μυρωδάτη» καφετί μπάλα στο πάτωμα της κουζίνας», λέει ο Stanley Coren, συγγραφέας πολλών βιβλίων για σκύλους. «Είναι φυσικό να συμπεραίνουμε ότι ο σκύλος συμπεριφερόταν έτσι επειδή ένιωθε ένοχος… Παρ΄όλα αυτά, αυτό που βλέπετε είναι ο φόβος του για την επερχόμενη τιμωρία».

«Μία από τις προκλήσεις για τους ανθρώπους που συναναστρέφονται ζώα είναι να βρουν

πώς να ρωτάνε το ζώο μια ερώτηση.» Ο Thomas Zentall, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Κεντάκι εξηγεί σε συνέντευξή του, πως στους ανθρώπους είναι εύκολο να μάθουμε κάτι, καθότι τους κάνουμε ερωτήσεις. Στα ζώα δεν μπορούμε να κάνουμε το ίδιο. Πρέπει να τους αναθέσουμε να κάνουν κάτι με σαφείς οδηγίες να ακολουθήσουν για να δούμε πώς θα το εκτελέσουν και να πάρουμε απαντήσεις. Αυτό είναι πολύ πιο δύσκολο.

Επομένως, βλέπουμε πως η χρήση θερμικής απεικόνισης και ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων σε συνδυασμό με πιο περίπλοκες μελέτες όπως το fMRI, μας ανοίγουν ένα νέο ορίζοντα μέσα στο μυαλό των σκύλων. Χρόνια τώρα έχουμε την εντύπωση ότι τα κατοικίδιά μας έχουν συναισθήματα κι ότι οι εμπειρίες τους τα επηρεάζουν κατά πολύ, όπως ακριβώς δηλαδή κι έναν άνθρωπο και μόλις τώρα αρχίζουμε να μπορούμε να υποστηρίξουμε αυτήν τη θεωρία επιστημονικά σύμφωνα με τις παραπάνω έρευνες. Εμπεριστατωμένα, πλέον, επιβεβαιώνεται η αντίληψη που κυριαρχούσε.